

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoP/15/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416202406
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8416202406.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého Q., bytom u otca, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T., dieťa rodičov: matky S. C., rod. C., nar. XX.X.XXXX, trvalé bytom X. mája XXX/XX. XXX XX P., toho času XXX S. O., právne zastúpenej JUDr. Slavomírom Dubjelom, advokátom so sídlom v Košiciach, Žriedlová č. 3 a otca C. X., nar. XX.X.XXXX, bytom P. ul. XXXX/XX, XXX XX L. Y. - D. L. E., občana D., zastúpeného advokátom: JUDr. Iveta Višňovská, advokát, so sídlom Radničné nám. 4, 052 01 Spišská Nová Ves, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok zo dňa 9.5.2016 č. k. 6P 67/2016 - 69 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa predbežne, na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej, t. j. vo veci zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu maloletého C. X. nar. X.X.XXXX zveril do osobnej starostlivosti otca C. X., nar. XX.X.XXXX.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 3.5.2016 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia urobený jeho právnou zástupkyňou elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom. Podaným návrhom sa otec domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti, a to až do rozhodnutia súdu vo veci zmeny rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V návrhu otec uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 5P/153/2014-27 z 3.11.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.11.2014, bola schválená rodičovská dohoda o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, podľa ktorej bol maloletý C. zverený do osobnej starostlivosti matky a zároveň bol predmetným rozsudkom upravený styk otca s dieťaťom vtom zmysle, že otec je oprávnený sa sťýkať s maloletým každý páry týždeň a to tak, že v piatok o 17.00 hod. dieťa prevezme pred bytom matky a nasledujúci utorok dieťa odovzdá v príslušnom predškolskom zariadení do 08.00 hod. Dňa 10.12.2014 matka podala na Okresný súd Kežmarok návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a určenie výživného, ktoré je vedené pod sp. zn. 5P/318/2014. Predmetom tohto konania je však len určenie spätného výživného. Dňa matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala na Okresný súd Kežmarok aj návrh na začatie konania o udelenie súhlasu na vysťahovanie maloletého dieťaťa, ktorý je vedený pod sp. zn. 3P/37/2015. V tomto konaní súd vydal dňa 3.6.2015 uznesenie o predbežnom opatrení č. k. 3P/37/2015-105, v ktorom matke zakázal vycestovať s maloletým dieťaťom mimo územia Slovenskej republiky bez súhlasu súdu, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3P/37/2015. Predbežné opatrenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.6.2015. Neskôr po vycestovaní matky s maloletým dieťaťom do S. bolo právnej zástupkyňi otca dňa 9.9.2015 doručené predbežné opatrenie č. k. 3P/37/2015-248 z 2.9.2015 vydané Okresným súdom Kežmarok, ktorým súd matke spätne povolil vycestovať do S. v čase od 30.8.2015 do 20.12.2015. Uvedené predbežné opatrenie

bolo potvrdené Krajským súdom v Prešove č. k. 2CoP/24/2015-227. Podľa predbežného opatrenia mala matka dieťa odovzdať otcovi dňa 21.12.2015 o 10.00 hod. K tomu však nedošlo, čím porušila vydané predbežné opatrenie a s maloletým dieťaťom sa nachádzala v S. bez povolenia súdu a v rozpore s dvomi predbežnými opatreniami. Otec inicioval konanie o návrat maloletého dieťaťa z S. späť na D.. Najvyšší súd v Anglicku, sekcia pre záležitosti rodiny, dňa 21.3.2016 rozhodnutím č. k. FD 16P 00035 nariadil, že dieťa má byť vrátené na územie Slovenskej republiky. Maloleté dieťa priviezla na Slovensko stará matka zo strany matky. Podľa rozhodnutia anglického súdu č. k. FD 16P 00035 z 21.3.2016 mal byť otec s maloletým dieťaťom od piatka po jeho príchode (t. j. 20.4.2016) do nasledujúcej nedele 1.5.2016 s tým, že potom bude platiť úprava podľa rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 5P/153/2014-27 z 3.11.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.11.2014. Otec sa preto pokúšal dieťa odovzdať matke v mieste jej bydliska v P., matka sa tam však nenachádzala a otec jej dieťa nemohol odovzdať. Otec nemal inú možnosť ako dieťa si ponechať u seba. Matka od návratu dieťaťa na Slovensko otca nekontaktovala, nezaujímal sa o stav dieťaťa. Otec má na základe vyššie uvedeného za to, že maloleté dieťa, ktoré nemohol matke pre prekážky na jej strane odovzdať, sa momentálne nachádza v stave, kedy je jeho zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozené a teda je potrebné, aby súd dočasne nariadil zverenie maloletého C. do starostlivosti otca, a to až do rozhodnutia súdu vo veci zmeny rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Otec sa vie o dieťa postarať po všetkých stránkach, čo preukázal tým, že sa o dieťa v minulosti pravidelne staral, je jeho rodičom a teda najbližším príbuzným. Proti matke sa v súčasnosti vedie konanie o výkon rozhodnutia na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 6Em/2/2016 a zároveň má otec vedomosť, že je voči nej vedené aj trestné stíhanie vo veci ohrozovania mravnej výchovy mládeže, keďže maloletý C. si neplnil povinnú školskú dochádzku na X. škole v P.. Dňa 5.5.2016 bolo tunajšiemu súdu doručené doplnenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia urobené právnu zástupkyňou otca elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom. V doplnení otec uviedol, že na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 5P/318/2014 sa vedie konanie, v ktorom sa matka domáha spätného výživného, matka síce v návrhu na začatie konanie uvádza, že navrhuje, aby súd maloleté dieťa zveril matke do starostlivosti, no maloletý C. už matke bol zverený do starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 5P/153/2014-27 z 3.11.2014, ktorý je stále posledným právoplatným rozhodnutím vo veci. Nakoľko sa v súčasnosti nevedie žiadne konanie vo veci zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, otec podá na príslušný súd návrh, v ktorom sa bude domáhať zverenia dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti.

Otec spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia a jeho doplnením predložil súdu rodný list dieťaťa, kópiu rozhodnutia anglického Najvyššieho súdu, sekcie pre záležitosti rodiny, FD 16P 00035 z 21.3.2016 spolu s prekladom v slovenskom jazyku, kópiu rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 5P/153/2014-27 z 3.11.2014, kópiu uznesenia Okresného súdu Kežmarok č. k. 3P/37/2015-248 z 2.9.2015, kópiu uznesenia Okresného súdu Kežmarok č. k. 3P/37/2015-105 z 3.6.2015, kópiu návrhu matky na začatie konania, ktoré prebieha na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 5P/318/2014 a kópiu úradného záznamu spísaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T. dňa 2.5.2016.

Súd vykonal dokazovanie osvedčením právne významných skutočností nevyhnutných pre rozhodnutie o predbežnom opatrení.

Súd sa oboznámil s návrhom otca na nariadenie predbežného opatrenia ako aj s jeho doplnením a listinnými dôkazmi k nemu pripojenými, predovšetkým s rozhodnutím anglického Najvyššieho súdu, sekcie pre záležitosti rodiny, FD 16 P 00035 z 21.3.2016 a s jeho slovenským prekladom vyhotoveným prekladateľkou C.. P. J. zapísanou v Zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pod evid. č. 971131. Z predloženej kópie anglického rozhodnutia aj jeho slovenského prekladu vyplýva, že anglický Najvyšší súd, sekcia pre záležitosti rodiny, dňa 21.3.2016 nariadil vrátenie dieťaťa na Slovensko bezodkladne a najneskôr do 3 týždňov po narodení ďalšieho dieťaťa matke, ktoré sa má narodiť 4. apríla 2016. V predmetnom rozhodnutí je ďalej popísaný celý proces vrátenia dieťaťa na Slovensko s tým, že dieťa vyzdvihne v S. stará matka dieťaťa zo strany matky alebo samotný otec.

Na tunajšom súde prebieha konanie vo veci určenia spätného výživného pre maloleté dieťa za obdobie od januára 2011 do júla 2014 pod sp. zn. 5P/153/2014 a konanie vo veci udelenia súhlasu na vystaňovanie maloletého dieťaťa do cudziny pod sp. zn. 3P/37/2015. Tieto konania iniciované matkou dieťaťa dosiaľ nie sú právoplatne skončené. Iné konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu neprebíha. Posledná dosiaľ právoplatná úprava výkonu rodičovských

práv a povinností k maloletému C. bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 5P/153/2014-27 z 3.11.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.11.2014. Týmto rozsudkom bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 100,- eur mesačne a zároveň bol upravený styk otca s dieťaťom v tom zmysle, že otec je oprávnený sa s maloletým každý párny týždeň a to tak, že v piatok o 17.00 hod. dieťa prevezme pred bytom matky a nasledujúci utorok dieťa odovzdá v príslušnom predškolskom zariadení do 08.00 hod.

Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 74 ods. 1 O.s.p., § 75 ods. 1, ods. 6, ods. 8 O.s.p. § 75a O.s.p., § 76 ods. 1 písm. b) a ods. 1 písm. f) O.s.p. a dospel k nasledovným záverom.

Účelom inštitútu predbežného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov. Ide o úpravu predbežnú, nie konečnú. Keďže predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, jeho nariadením účastníci konania nenadobúdajú práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej.

Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj naliehavá potreba takejto dočasnej úpravy, í. j. že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Predbežné opatrenie, rovnako ako každé rozhodnutie súdu, musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania (§ 154 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.).

Z návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že maloletý C. je v jeho faktickej starostlivosti od 20.4.2016, kedy sa maloletý spolu so starou matkou zo strany matky vrátil na územie Slovenskej republiky. Otec sa podaným návrhom domáha, aby súd deklaroval tento faktický stav aj súdnym rozhodnutím a dočasne, do právoplatného skončenia konania vo veci samej (vo veci zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k dieťaťu), mu dieťa na základe predbežného opatrenia zveril do jeho osobnej starostlivosti. Keďže dieťa neostalo bez akejkoľvek starostlivosti a rovnako otec neosvedčil ani to, žeby život, zdravie alebo priaznivý vývoj dieťaťa bol vážne ohrozený alebo narušený, súd konštatuje, že v danej veci neboli splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia podľa § 75a O.s.p. Zároveň nie je možné rozhodnúť ani v zmysle § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p. o odovzdaní dieťaťa do starostlivosti otca, keď už v jeho starostlivosti maloletý de facto je. V danom prípade však vzhľadom na závažnosť okolností uvedených otcom v návrhu súd pristúpil k rozhodnutiu, ktorým dočasne zveril maloletého C. do starostlivosti otca.

Súd mal v konaní o nariadenie predbežného opatrenia za osvedčené, že maloletý sa má zdržiavať na území Slovenskej republiky v zmysle rozhodnutia anglického Najvyššieho súdu, sekcie pre záležitosti rodiny, FD 16 P 00035 z 21.3.2016. Ďalej mal súd za osvedčené, že matka, ktorej bolo dieťa posledným právoplatným rozhodnutím vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k dieťaťu (rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 5P/153/2014-27 z 3.11.2014) zverené do osobnej starostlivosti, je krátko po pôrode s ďalším dieťaťom, a preto sa zrejme matka nezdržiava na území Slovenskej republiky. A rovnako mal súd za osvedčené, že starostlivosť o dieťa od jeho príchodu na Slovensko zabezpečuje otec, ktorý prejavuje záujem starať sa o dieťa i naďalej. Súď zároveň nemá vedomosť, že by boli v starostlivosti otca o dieťa závažné alebo nedostatky. Vzhľadom na závažnosť situácie, v akej sa maloleté dieťa ocitlo, keď ono sa musí zdržiavať na území Slovenska a matka, ktorej bolo dieťa posledným právoplatným súdnym rozhodnutím zverené do osobnej starostlivosti, sa zdržiava mimo územia Slovenskej republiky, má súd za to, že je nevyhnutné urýchlene aspoň dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa.

Súd zdôrazňuje, že o tom, ktorému z rodičov bude maloletý C. zverený do osobnej starostlivosti, prípadne do striedavej starostlivosti oboch rodičov, rozhodne až na základe vykonaného rozsiahleho dokazovania v konaní o veci samej, ktoré prekračuje rámec predbežného opatrenia.

Súd neuložil otcovi povinnosť podať návrh vo veci samej, nakoľko v súlade s § 76 ods. 3 O.s.p. má súd úradnú povinnosť začať konanie vo veci samej sám.

O trovách konania súd rozhodne vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka maloletého. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil, resp., aby ho zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Má za to, že súd prvého stupňa sa pri rozhodovaní o vydaní predbežného opatrenia nedostatočne vysporiadal s

predloženým návrhom zo strany otca. Maloletý C. pricestoval zo svojou starou matkou zo strany matky dňa 20.4.2016 na Slovensko. Pravdou je, že u otca mal byť do 1.5.2016. Otec však veľmi dobre vedel, že matka maloletého C. na Slovensko ešte nepricestovala a dieťa mal potom odovzdať starej matke zo strany matky. On však zámerne túto skutočnosť využil vo svoj prospech a preto do návrhu uviedol skutočnosť, ktoré si napokon prvostupňový súd osvedčil ako také na základe ktorých rozhodol.

V doplnení odvolania matka maloletého uisťuje súd, že na Slovensko príde hneď ako to bude možné. Do tej doby nesúhlasí so zverením C. otcovi a navrhuje, aby bol zverený do osobnej starostlivosti starej matky S. C.. Navrhuje tiež úpravu styku matky s maloletým C. tak, že otec maloletého je povinný dieťa na styk pripraviť a matke odovzdať v mieste pobytu maloletého C. a matka je povinná dieťa otcovi po ukončení realizácie styku vrátiť v mieste pobytu maloletého.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p. a zistil, že odvolanie matky nie je dôvodné.

Predpokladom nariadenia predbežného opatrenia je existencia naliehavej potreby, aby ešte pred rozhodnutím vo veci boli dočasne upravené pomery účastníkov. Podmienkou pre vyhovieť návrhu je naliehavosť situácie, vyžadujúcej neodkladné riešenie vecí v záujme predchádzania vzniku novej poruchy v právnom vzťahu.

Odvolací súd poukazuje na to, že bez akýchkoľvek pochybností možno konštatovať, že otec maloletého C. preukázal naliehavosť dočasnej úpravy pomerov, keď, ako to vo svojom rozhodnutí zvýrazňuje súd prvého stupňa, maloleté dieťa sa ocitlo v situácii, keď sa ono musí zdržiavať na území Slovenska a matka, ktorej bolo dieťa posledným právoplatným rozhodnutím zverené do osobnej starostlivosti sa zdržiava mimo územia Slovenskej republiky.

Odvolací súd preto v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.